



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce: **A.D.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Trnkou, advokátem se sídlem Praha 2, Bělehradská 77, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 12. 2004 č. j. 28 Az 76/2004 – 22,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 20. 12. 2004 č. j. 28 Az 76/2004 - 22 zamítl žalobu podanou žalobcem (dále i „stěžovatel“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 4. 2004 č.j. OAM-888/VL-10-K02-2004, kterým nebyl žalobci udělen azyl podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění platném v době rozhodování ve věci (dále jen „zákon o azylu“), současně bylo vysloveno, že se na něj nevztahuje překážka vycestování dle ustanovení § 91 téhož zákona.

V odůvodnění rozsudku krajský soud zhodnotil skutková a právní zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že musí přisvědčit žalovanému správnímu orgánu, že v případě žalobce nebyl prokázán žádný z důvodů pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Žalobce

v původním řízení ani v žalobě, která je pouze obecná a odkazuje na předchozí správní řízení, neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by soud vedla k závěru, že byl ve vlasti pronásledován nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v § 12 zákona o azylu. V posuzovaném případě lze sice jednání soukromých osob označit za nezákonné, vykazující znaky kriminální činnosti s cílem vlastního obohacení, nelze však obavu žalobce z jednání těchto osob věřitelů, požadujících úroky z půjčených peněz, považovat za pronásledování ve smyslu výše citovaného ustanovení. Jak vyplývá z předloženého spisového materiálu žalobce se neobrátil na policii, soud či na příslušné státní instituce či nevládní organizace se žádostí o pomoc a ochranu, žalobce nijak neprokázal, že by mu státní orgány Ukrajiny nebyly schopny zajistit přiměřenou ochranu. Dle krajského soudu nelze přehlédnout, že hlavním důvodem žádosti žalobce o udělení azylu byla jeho snaha o legalizaci pobytu na území České republiky. Krajský soud dospěl k závěru, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav pro posouzení udělení azylu žalobci, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, a neshledal ani vady správního řízení ve věci, proto žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) jako nedůvodnou zamítl.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové podal stěžovatel včas kasační stížnost, ve které uplatňuje důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel považuje tvrzení žalovaného a krajského soudu za nedostatečná pro odůvodnění zamítavého rozhodnutí, státní orgány země původu stěžovatele sice nepodporují protiprávní jednání soukromých osob vůči osobě stěžovatele, ale ze zkušeností jeho a rodiny je mu známo, že takovému jednání nejsou schopny zabránit a dodržování lidských práv a právních předpisů ve vztahu ke stěžovateli zajistit. Zjišťování v uvedeném směru žalovaný správní orgán nevěnoval dostatečnou pozornost, napadený rozsudek argumentaci žalovaného převzal, přičemž obě řízení vycházela pouze z formálního přístupu k dané problematice. Stěžovatel má za to, že žalovaný ani soud se nezabývaly blíže důvody, které uvedl, a ohledně země původu se spokojily s všeobecnými zprávami ministerstev zahraničí, aniž by bylo zjišťováno, zda případná tolerance nebo neschopnost zabránění protiprávního jednání soukromých osob může u žalobce vyvolat důvodné obavy o jeho zdraví či život, proto zůstalo předchozí řízení neúplné. Stěžovatel navrhuje napadený rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popírá oprávněnost kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jeho rozhodnutí i rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu se zákonem, odkazuje na správní spis ve věci, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele a na vydané rozhodnutí. Žalovaný trvá na tom, že se žádostí stěžovatele o udělení azylu zabýval individuálně a svědomitě, v souladu se zákonem o azylu se zabýval všemi okolnostmi případu, a dále konstatuje, že stěžovatel svoji vlast opustil za účelem výdělků peněz a o azyl požádal až po dvou letech nelegálního pobytu v České republice. Žalovaný navrhuje, aby kasační stížnost byla zamítnuta a nebyl jí přiznán odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatel podal dne 5. 3. 2004 žádost o udělení azylu, ve které uvedl, že vlast opustil 25. 6. 2002, aby si vydělal peníze. Na Ukrajině si půjčil peníze, které později nemohl vrátit, proto se rozhodl odjet do České republiky, aby si na dluh vydělal. Stěžovatel dále uvedl, že zde pracuje, dluh již splatil, ale do vlasti se nemůže vrátit, protože nemá na splacení úroků z půjčené částky, nyní žádá o azyl, aby si zde legalizoval pobyt, v případě návratu se obával věřitele. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 7. 4. 2004 stěžovatel potvrdil správnost údajů, které uvedl v žádosti o udělení azylu, popsal cestu z Ukrajiny do České republiky a okolnosti půjčení

peněz (půjčil si na bydlení od neznámých lidí). Stěžovatel také uvedl, že jiné potíže než se splácením dluhu a nalezením zaměstnání ve vlasti neměl, vrátit se však nemůže, protože by mu lidé, kteří mu peníze půjčili, vyhrožovali. Na otázku, proč nepožádal o azyl hned po příjezdu, stěžovatel odpověděl, že mu dříve nebylo vyhrožováno a chtěl se již vrátit domů, navíc dluh splatil, ale teď nemá na úroky a ve vlasti mu vyhrožují, vzkazují mu to po matce. Stěžovatel přisvědčil, že na policii se neobrátil, měl za to, že by mu nepomohla, se státními orgány ve vlasti problémy neměl.

Součástí správního spisu je také Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2002 na Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států vydaná dne 31. 3. 2003.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud neshledal oprávněným stěžovatelem uplatněný důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky ohledně splnění podmínek pro udělení azylu krajským soudem. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována. Právní otázkou, kterou se soud v předcházejícím řízení zabýval, je otázka, zda důvody uváděné stěžovatelem, a to problémy, které měl ve vlasti se soukromými osobami, od nichž si půjčil peníze a ony se poté začaly domáhat placení úroku z dlužné částky (přičemž stěžovatel se ve vlasti neobrátil o pomoc na žádný státní orgán či instituci), snaha pracovat v České republice a legalizovat si na jejím území pobyt (nelze opomenout skutečnost, že stěžovatel požádal o udělení azylu až po bezmála dvouletém pobytu v České republice), mohou být důvodem pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Dle citovaného ustanovení se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je buď pronásledován za uplatňování politických práv a svobod a nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku, krajský soud se všemi těmito skutečnostmi řádně zabýval a dospěl ke správnému závěru, že stěžovatelem uváděné důvody nelze podřadit pod důvody pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu a žalovaný správní orgán nikterak nepochybil, když stěžovateli azyl neudělil.

Co se týče námitek stěžovatele o nedostatečném hodnocení důkazů v předcházejících řízeních a nedostatečných odůvodněních ve věci vydaných rozhodnutí má Nejvyšší správní soud za to, že žalovaný provedl ve věci řádné dokazování, když pro rozhodnutí si opatřil dostatek podkladů (vycházel zejména z tvrzení stěžovatele uváděných v žádosti o udělení azylu a v pohovoru k žádosti, z informací o situaci na Ukrajině Ministerstva zahraničí Spojených států), na jejichž základě zjistil přesně a úplně skutkový stav věci, který rozebral v kontextu platné právní úpravy a dospěl k závěrům uvedeným v rozhodnutí. Rovněž krajský soud vycházel z dostatečných podkladů potřebných pro rozhodnutí, ve věci provedl řádné dokazování a dospěl ke stejným právním závěrům jako žalovaný. Žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně popsal průběh řízení o udělení azylu, právní a skutková zjištění ve věci, hodnocení důkazů a konečná stanoviska. Krajský soud se v napadeném rozsudku vyčerpávajícím způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami stěžovatele, přičemž neshledal stěžovatelem obecně tvrzené nedostatky a porušení, odůvodnění rozsudku poskytuje

dostatečnou skutkovou a právní oporu jeho výroku. Nejvyšší správní soud přijaté závěry žalovaného a krajského soudu sdílí a v řízení neshledal vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Stěžovatel v podané kasační stížnosti také výslovně zmínil důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., blíže jej však nijak nespecifikoval, proto se tímto stížnostním důvodem v uplatněném rozsahu a za uvedené situace nemohl Nejvyšší správní soud zabývat.

Na závěr Nejvyšší správní soud připomíná, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Vzhledem ke shora uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku n e j s o u opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. března 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu